

12 Cand. philos. og 1 uden Gramen; af det samlede Antal ultimo December 1878, 116, vare 52 Cand. philol., 9 Cand. polyt., 16 Cand. mag., 26 Cand. theol., 1 Cand. juris, 6 Cand. philos. og 6 uden Gramen. I Lærerpersonalet var der saaledes ved Udgangen af Decbr. 1878 15 filologiske Kandidater, 2 polytekniske Kandidater, 13 Cand. mag., 1 Cand. juris og 5 Lærere uden Gramen flere, men 36 theologiske Kandidater og 6 Cand. philos. færre end i 1857; af de 6 uden Gramen opførte vare 3 Seminarister, 2 exam. polyt. og 1 Landmaaler. Tages der kun Hensyn til Ansættelserne af Adjunker i Aarene 1870 til 1879 inklusiv, da viser Forholdet sig endnu ugunstigere; i dette Tidrum af 10 Aar har der kun fundet 40 Ansættelser af nye Adjunker Sted, altsaa i Gjennemsnit 4 aarlig, og af disse ere kun 8 theologiske Kandidater, medens Resten bestaar af 15 filologiske Kandidater, 3 polytekniske Kandidater, 10 Candidati magisterii, 1 Cand. philos., 2 Seminarister og 1 Exam. polyt. Den ovenfor anførte Mangel paa Bekling i Adjunktclassen vil ogsaa kunne tydeliggjøres ved et Hensyn paa den Alder, hvori Adjunkterne paa de forskellige Lønningstrin befindes sig, og til den Alder, som de i de senere Aar til Overlærere befordrede Adjunker have opnaaet inden deres Forfremmelse. I saa Henseende anføres, at af de nuværende 80 Adjunker ved de lærde Skoler ere 31 paa Maximums Lønningen 2,384 Kr. med en Alder af imellem 43 og 65 Aar; paa næstældst Lønning 2,160 Kr. ere 4 i en Alder af mellem 38 og 47 Aar; paa en Lønning af 1,928 Kr. ere 8 i en Alder af mellem 36 og 46 Aar; paa en Lønning af 1,696 Kr. ere 12 i en Alder af imellem 31 og 45 Aar; paa en Lønning af 1,464 Kr. ere 13 i en Alder af imellem 28 og 38 Aar; og endelig paa en Lønning af 1,224 Kr. ere de senest ansatte 12 Adjunker i en Alder af imellem 25 og 35 Aar. Af de 26 ved de lærde Skoler ansatte Overlærere ere de 10 paa Begyndelseslønningen 2,384 Kr.; deres Alder ved Ansættelsen har været henholdsvis 37, 42, 40, 47, 45, 55, 41, 47, 45 og 62 Aar; paa næste Lønningstrin 2,832 Kr. staa 6 Overlærere, der have en Alder af henholdsvis 61, 56, 48, 44, 47 og 52 Aar, paa næstøverste Lønningstrin 3,232 Kr. staa 4 Overlærere, der have en Alder af henholdsvis 62, 49, 61 og 49 Aar, og endelig paa øverste Lønningstrin 3,632 Kr. staa 6 Overlærere, der ere i en Alder af henholdsvis 63, 60, 63, 60 og 62 Aar. Af disse 26 Overlærere ere 16 først blevne Overlærere efter at have været Adjunker i 15 Aar eller derover og have følgende ikke faaet nogen Forøgelse i Indtægt ved deres Advancement førend efter 5 Aars Forløb. Af de 11 Rektorer ved de lærde Skoler, Kønne høiere Realskole ikke medregnet, ere 5 paa øverste Lønningstrin 4,832 Kr., 1 paa

næstøverste Lønningstrin 4,432 Kr. og 5 paa næstnæste Lønningstrin 4,032 Kr.; medens de 6 ældste Rektorer, der nu ere i en Alder af imellem 60 og 70 Aar, ere ansatte i en Alder af henholdsvis 34, 37, 33, 43, 52 og 47 Aar, ere de 5 yngste Rektorer, der nu ere i en Alder af imellem 49 og 56 Aar, ansatte i en Alder af henholdsvis 47, 46, 44, 43 og 46 Aar. Naar desuden tages Hensyn til, at filologiske Kandidater i Hensyn til Anordningen af 2den Februar 1849 § 15 og Loven af 28de Marts 1855 § 2 have ubelukkende Udgang til Rektorpladserne, vil det af samtlige ovenfor meddelte Oplysninger ses, at lidt over 60 pCt. af samtlige Overlærere og Adjunker af Mangel paa Gramens kvalifikation er ubeluttet fra at naa op i Rektorclassen samt at af de øvrige 40 pCt. der ere filologiske Kandidater, neppe $\frac{1}{3}$ paa Grund af Rektorpladsernes ringe Antal har Muligheden for sig til at overstreife Overlærerstillingen.

Jævnfides med den saaledes indtraadte Forandring i Lærerstandens Forhold overhovedet ere selve Lønningerne paa Grund af de stegne Priser paa Livsforbrødenhederne og de større Forbringere til Livet, som den tiltagne Velstand fører med sig, blevne aldeles utilstrækkelige for de ældre Lærere med Familie efter lang Tjenestetid og altsaa ringe til at drage yngre Mænds Kræfter til de offentlige lærde Skoler. Fornemmelig gjælder dette de yngre Mænd med videnskabelig Dygtighed og prøvet Lærerbuelighed, som i Regelen ligesom nødsages til at foretrække den private Stilling, der lønner sig bedre end Ansættelse i det Offentliges Tjeneste. Især vise Bankefighederne ved at skaffe Lærere til Skolerne sig i Provindserne, og Nødvendigheden af at skaffe Lærerne bedre Vilkaar paatrænger sig i forstærket Grad efter den senere Tids Erfaring, som lærer, at Tilgangen af dygtige Ansøgere til Adjunktposterne paafaldende er aftagen og at theologiske Kandidater foretrække strax at søge ind i den gejstlige Virksomhed.

Det er altsaa, selv bortset fra Billigheden og Retfærdigheden af en Lønningsforbedring, der nogenlunde kan bringe Vederlaget i et passende Forhold til Arbeidet, i høieste Maal for Skolerne selv magtpaaliggende, at Vilkaarene i økonomisk Henseende for Lærerpersonalet stilles saaledes, at de bedre Udsigter, der loves dette til et om end tarveligt, saa dog nogenlunde forgrit Udkomme, indeholde for de Mænd, der have valgt Lærerkaldet til deres Livsbane og underkastet sig den videnskabelige Forberedelse, som hertil kræves, Opfordring til at søge til den lærde Skole som den rette og endelige Virkeplads for deres Fag- og Lærerdygtighed. Det behøver neppe at tilføies, at Muligheden af, uden Overbeholdelse af Disciplinen, at gjen-